

Onderwerp: Plan van Scholen 2012-2014

Ons kenmerk: 11RV000031

Programma(speerpunt): Leren en Werken

Nummer: 9

Elst, 10 mei 2011

VERGADERING COMMISSIE
Burger
d.d. : ... 9 JUNI 2011
AGENDA PUNT: 6

AAN DE RAAD

1. Samenvatting

De Stichting Democratisch Onderwijs De Vallei (hierna: de Stichting) wil een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting starten in Overbetuwe. Daarvoor heeft ze een verzoek ingediend om opname op het Plan van Scholen 2012-2014. De gemeenteraad moet een besluit nemen over dit verzoek.

De Stichting heeft een prognose ingediend van het aantal leerlingen dat volgens haar deze school zal gaan bezoeken. Dat aantal is gebaseerd op het aantal kinderen dat scholen van deze richting bezoekt in een andere gemeente die de Stichting vergelijkbaar vindt. Dit aantal kinderen is vertaald in het belangstellingspercentage. De Stichting vindt de gemeente Wijchen vergelijkbaar en daarom vindt zij ook dat het belangstellingspercentage uit Wijchen in Overbetuwe gebruikt kan worden.

Wij hebben onderzoek gedaan naar de vergelijkbaarheid van Wijchen en Overbetuwe. Conclusie is dat wij Wijchen niet vergelijkbaar vinden, om meerdere redenen die wij in dit voorstel uitgebreid toelichten. Consequentie daarvan is dat het belangstellingspercentage uit Wijchen niet gebruikt kan worden voor Overbetuwe. Hierdoor is het niet aannemelijk dat een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting aan de stichtingsnorm voldoet ("levensvatbaar" is op basis van criteria uit de Wet Primair Onderwijs). Wij adviseren u daarom het verzoek van de Stichting niet in te willigen. Daardoor kan zij in Overbetuwe geen nieuwe basisschool starten met bekostiging door het Rijk en de gemeente.

2. Waarom naar de raad

De Stichting Democratisch Onderwijs De Vallei (hierna: de Stichting) heeft op 25 januari 2011 (ontvangen 27 januari 2011) een verzoek bij het college ingediend om een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting op te nemen op het Plan van Scholen 2012-2014. De Stichting wil in Overbetuwe een nieuwe basisschool starten. Om dat te kunnen doen, moet die basisschool opgenomen staan op het Plan van Scholen. Het verzoek is bijgevoegd als bijlage 1.

De procedure voor de aanvraag en opneming op het Plan van Scholen staat in artikel 74 tot en met 79 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO). Deze procedure is gebonden aan strikte, dwingende termijnen, zowel voor de aanvrager als voor de gemeente (en de Minister).

Van uw gemeenteraad vragen wij een besluit over het verzoek van de Stichting om een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting op te nemen op het Plan van Scholen 2012-2014. Uw raad is bevoegd om hier een besluit over te nemen op basis van artikel 74 van de WPO. Het is noodzakelijk dit besluit te nemen voor 1 augustus 2011, anders wordt het verzoek geacht te zijn toegekend. Uitstel is niet mogelijk omdat de raadsvergadering van 28 juni de laatste vergadering voor 1 augustus 2011 is.

3. Doelstelling en beoogd meetbaar effect

Doelstelling is het verzoek om opnemings van een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting op het Plan van Scholen 2012-2014 te beoordelen en er een besluit over te nemen.

4. Argumenten en alternatieven

Voordat de inhoudelijke toets kan plaatsvinden, moeten wij allereerst het verzoek toetsen aan de formele vereisten. Die staan genoemd in de WPO en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Hieronder gaan wij in op de belangrijkste formele vereisten.

Wettelijke termijnen

In artikelen 74 tot en met 79 van de WPO staan de wettelijke termijnen die gelden voor de procedure rondom een Plan van Scholen:

- de aanvraag moet voor 1 februari bij de gemeenteraad worden ingediend;
- als de gemeente aanvullende gegevens nodig heeft, moet het college dit voor 1 maart daaropvolgend aan de aanvrager meedelen;
- de aanvrager moet vervolgens aanvullende gegevens voor 1 april verstrekken aan het college. Als de aanvullende gegevens niet voor 1 april zijn verstrekt, wordt het verzoek buiten behandeling gelaten;
- de gemeenteraad moet voor 1 augustus het Plan van Scholen vaststellen;
- het besluit van de gemeenteraad moet binnen 2 weken na vaststelling aan de verzoeker en de Minister van Onderwijs Cultuur en Wetenschap worden toegezonden;
- de Minister besluit voor 1 januari of zij het Plan van Scholen goedkeurt of niet.

Dit zijn dwingende termijnen: het is niet mogelijk om hier van af te wijken.

De Stichting heeft haar verzoek van 25 januari 2011 (ontvangen 27 januari 2011) gericht aan het college. Dit is het verkeerde bestuursorgaan. Volgens artikel 76, lid 1 van de WPO moet dit verzoek gericht worden aan de gemeenteraad. Op grond van artikel 2:3 van de Awb hebben wij een doorzendplicht. Wij hebben het verzoek van de Stichting op 31 januari 2011 doorgezonden aan de gemeenteraad (bijlage 2). Het verzoek is dus voor 1 februari 2011 ontvangen door de gemeenteraad. Dat is binnen de wettelijke termijn.

De aanvraag van 25 januari 2010 was niet compleet. Daarom hebben wij per brief van 15 februari 2011 (verzonden 22 februari 2011) aanvullende gegevens opgevraagd (bijlage 3). Op 21 maart 2011 hebben wij aanvullende gegevens ontvangen van de Stichting (bijlage 4). Deze gegevens zijn binnen de wettelijke termijn ontvangen.

Bevoegd gezag

Het verzoek is ondertekend door de voorzitter en secretaris van het bestuur. Volgens de statuten en het uittreksel van de Kamer van Koophandel zijn zij hiertoe bevoegd. Hiermee voldoet het verzoek aan de wettelijke vereisten.

Richting (en inrichting/onderwijskundige methode)

In het verzoek om opnemings op het Plan van Scholen moet opgenomen staan wat de richting is van de school die het bevoegd gezag wil stichten. De richting is de grondslag van waaruit de school lesgeeft. Voorbeelden van richtingen zijn: algemeen bijzonder, katholiek, protestant-christelijk, islamitisch, openbaar, interconfessioneel en gereformeerd.

De gemeente moet bekijken of de richting die de Stichting noemt in haar verzoek, voldoende onderbouwd is. Dit omdat de richting van de school cruciaal is voor het beoordelen van de overlegde leerlingenprognose.

De Stichting geeft aan dat de te stichten school een algemeen bijzondere richting zal hebben. Uit de statuten van de Stichting blijkt voldoende dat het onderwijs op algemeen bijzondere grondslag gegeven zal worden. Artikel 3 van de statuten (bijlage 1) vermeldt: "de Stichting gaat bij al haar activiteiten uit van de gelijkwaardigheid van alle levensbeschouwingen en maatschappelijke stromingen".

De Stichting heeft bij haar verzoek een bijlage gevoegd met een toelichting op het democratisch onderwijs. Dit betreft de manier waarop de Stichting haar onderwijs inricht. Dit heet de "inrichting", ook wel bekend als de onderwijskundig concept. Andere voorbeelden van inrichting zijn Jenaplan, Montessori of Dalton-onderwijs. De inrichting van het onderwijs is geen beoordelingscriterium in deze procedure.

Wettelijke eisen aan prognose

De ingediende prognose voldoet niet aan de eisen die zijn opgenomen in artikel 75, lid 3, van de WPO en de aanvullende ministeriële regeling (Modelprognose basisonderwijs 2001). De volgende punten zijn niet of onvoldoende duidelijk opgenomen in de prognose, terwijl die wel vereist zijn:

- het te verwachten aantal levendgeborenen is niet opgenomen;
- er is niets vermeld over de te verwachten instroom in de bevolking;
- er is niet aangeduid in welke plaats in de gemeente het onderwijs moet worden gegeven. Er staat alleen dat het onderwijs in de gemeente Overbetuwe zal worden gegeven.

Het is niet mogelijk een aanvulling op deze prognose te vragen, omdat de WPO voorschrijft dat wij aanvullende gegevens voor 1 maart opvragen. Doordat de Stichting de prognose op 18 maart 2011 heeft toegestuurd, mochten wij na de wettelijke termijn (na 1 maart) geen aanvullende gegevens meer opvragen. Het is de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur om een prognose aan te leveren die aan de WPO voldoet.

Het feit dat de prognoses niet voldoen aan de wettelijke eisen kan al een reden zijn om het verzoek buiten behandeling te laten.

Wij hebben hiervoor niet gekozen. De Stichting heeft vorig jaar ook al om opname in het Plan van Scholen 2011-2013 gevraagd. Dit verzoek is toen buiten behandeling gelaten, omdat het verzoek niet voldeed aan de formele vereisten. Gelet op het terugkerende verzoek hechten wij er waarde aan om dit keer te komen tot een inhoudelijke beoordeling van de ingediende prognose. Met deze prognose moet de Stichting aannemelijk maken dat voldoende leerlingen deze school zullen bezoeken.

Doel inhoudelijke beoordeling: zal de democratische basisschool van algemeen bijzondere richting aan de stichtingsnorm voldoen?

De inhoudelijke beoordeling moet de vraag beantwoorden of het aannemelijk is dat de school zal voldoen aan de stichtingsnorm.

De stichtingsnorm is het aantal leerlingen dat een school binnen vijf jaar moet hebben en daarna 15 jaar moet houden om in aanmerking te komen voor bekostiging door het Rijk en gemeente. De stichtingsnorm per gemeente is bij ministeriële regeling vastgesteld. Voor Overbetuwe is de stichtingsnorm 200. Dat betekent dat de school binnen vijf jaar 200 leerlingen moet hebben en dit aantal de volgende 15 jaar ook moet houden. Als een school voldoet aan de stichtingsnorm, krijgt zij bekostiging van de overheid. Het Rijk geeft bekostiging voor personeel, materiële instandhouding, klein onderhoud, administratie, management en bestuur. De gemeente betaalt de huisvesting, inrichting met meubilair en onderwijsleerpakket en het bewegingsonderwijs.

Een startende basisschool krijgt vijf jaar de tijd om aan de stichtingsnorm te voldoen (de benodigde 200 leerlingen aan te trekken). Heeft de school in het vijfde schooljaar geen

200 leerlingen? Dan besluit de Minister om de school te sluiten met ingang van het zesde schooljaar. Dat houdt in dat de school geen bekostiging meer krijgt vanuit het Rijk. Ook is de gemeente dan niet meer verantwoordelijk voor de huisvesting van die school. Dit is inmiddels ook gebeurd in Renkum, waar de Stichting de afgelopen vijf jaar democratische basisschool De Vallei in stand hield. Daarover leest u verderop meer.

Belangstellingspercentage

Een schoolbestuur moet bij haar verzoek verplicht een leerlingenprognose indienen. In die prognose staat berekend hoeveel leerlingen volgens het schoolbestuur de nieuwe school zullen bezoeken. Hiervoor zijn gegevens nodig over de bevolking, maar ook over het belangstellingspercentage. Het belangstellingspercentage geeft aan welk percentage van het totale aantal basisschoolleerlingen in de gemeente kiest voor een bepaalde richting.

Het belangstellingspercentage is heel belangrijk in de beoordeling van de prognose. Als het belangstellingspercentage dat het schoolbestuur hanteert niet aannemelijk is, is vervolgens de berekening van het aantal leerlingen en daarmee het halen van de stichtingsnorm dat ook niet meer.

Prognose op basis van vergelijkbare gemeente

Aangezien er nog geen school van algemeen bijzondere richting in onze gemeente is, kan de Stichting niet het belangstellingspercentage voor die richting gebruiken. De Stichting moet daarom voor de prognose uitgaan van het belangstellingspercentage voor de betreffende richting in een vergelijkbare gemeente. De Stichting mag daarbij zelf weten welke gemeente zij hiervoor kiest. Het is noodzakelijk dat uit de prognose de vergelijkbaarheid met Overbetuwe blijkt. Dat is namelijk de enige reden om het belangstellingspercentage uit de andere gemeente over te mogen nemen.

De Stichting heeft ervoor gekozen om Wijchen aan te merken als vergelijkbare gemeente. Daar is het belangstellingspercentage voor algemeen bijzonder basisonderwijs 14%. Omdat de Stichting Wijchen en Overbetuwe vergelijkbaar vindt, is zij van mening dat ook 14% van de Overbetuwse leerlingen naar haar algemeen bijzondere basisschool zal komen.

Beoordeling vergelijkbaarheid Wijchen en Overbetuwe

Het is aan de gemeente om de vergelijkbaarheid van Wijchen met Overbetuwe te beoordelen. Wij moeten niet alleen het bevolkingsaantal vergelijken, maar ook uitgebreid onderzoek doen naar o.a.:

- geografische ligging;
- leerlingdichtheid;
- verwachte demografische samenstelling van de bevolking.

Bovenstaande factoren zijn mogelijk relevante voorbeelden, maar zijn niet limitatief bedoeld. De gemeenteraad hoeft zich niet tot bovenstaande factoren te beperken. Zij heeft op basis van vaste jurisprudentie een zekere ruimte bij de beoordeling. (Raad van State 200902283/1/H2).

De belangrijkste vraag is dus: is de gemeente Wijchen vergelijkbaar met Overbetuwe?

Op basis van de ingediende stukken en ons onderzoek vinden wij dat Wijchen geen vergelijkbare gemeente is. Hieronder lichten wij toe waarom.

Belangstellingspercentage

Het belangstellingspercentage voor het algemeen bijzonder onderwijs in Wijchen is 14%. Omdat de Stichting van mening is dat Wijchen en Overbetuwe vergelijkbaar zijn, gaat zij er van uit dat ook 14% van de Overbetuwse leerlingen naar een algemeen bijzondere school zal gaan.

In de gemeente Wijchen is echter geen protestant-christelijk basisonderwijs aanwezig. In de gemeente Overbetuwe wel. Daardoor is de verdeling van de belangstelling (en dus het aantal leerlingen) voor de diverse richtingen al wezenlijk verschillend en daarom niet vergelijkbaar. Onderstaande tabel maakt het overzichtelijk:

Richting	Belangstellingspercentage in Wijchen	Belangstellingspercentage in Overbetuwe
Openbaar	40%	20%
Rooms-katholiek	40%	46%
Interconfessioneel	6%	7%
Protestant-christelijk	0%, niet aanwezig	27%
Algemeen bijzonder	14%	0%, niet aanwezig

Tabel 1: belangstellingspercentages voor richtingen in het basisonderwijs op basis van de leerlingtelling van 1 oktober 2010.

De tabel laat zien dat de belangstelling voor de diverse onderwijsrichtingen in Wijchen en Overbetuwe volstrekt anders is en daarmee onvergelijkbaar.

Nog een belangrijk verschil, gerelateerd aan het belangstellingspercentage, is dat Overbetuwe in de "bible-belt" valt. De beste indicatie dat een gemeente hierin valt is als 1 tot 5% van de kiezers op de Staatkundig Gereformeerde Partij (SGP) stemt. Ook de aanhang van de Christen Unie is in die gemeenten groter. (Bron: Wikipedia)

Wij hebben onderzocht hoe er in Wijchen en Overbetuwe in 2010 is gestemd bij de verkiezingen voor de gemeenteraad, Provinciale Staten en de Tweede Kamer. Analyse van deze gegevens laat inderdaad een verschil zien in het aantal stemmen op de SGP:

	Percentage stemmen in Wijchen		Percentage stemmen in Overbetuwe	
	SGP	Christen Unie	SGP	Christen Unie
Verkiezingen gemeenteraad	0% (SGP geen verkiesbare partij in Wijchen)	0% (CU geen verkiesbare partij in Wijchen)	2,84%	4,26%
Verkiezingen Provinciale Staten	0,1%	0,8%	2,47%	3,6%
Verkiezingen Tweede Kamer	0,05%	0,8%	1,8%	2,8%

Tabel 2: percentages stemmen op SGP en ChristenUnie bij verkiezingen in 2010

Het percentage SGP-stemmers is een indicator voor inwoners met een christelijke geloofsovertuiging. Vervolgens is deze geloofsovertuiging een belangrijke bepalende factor voor de keuze voor een school van een bepaalde richting. Daarmee is dit van invloed op de belangstellingspercentages voor het onderwijs. Er zullen in de "bible-belt" dus meer kinderen naar scholen van christelijke signatuur gaan dan in gemeenten die daar niet bij horen. Dit komt ook naar voren uit de belangstellingspercentages uit tabel 1. Nog een voorbeeld is dat uit de leerplichtadministratie blijkt dat de meeste kinderen in hun eigen kern naar school gaan. De enige uitzondering in onze gemeente is de protestant-christelijke School met de Bijbel in Randwijk. De kinderen op deze school komen o.a. uit Herveld, Randwijk, Elst, Valburg, Andelst, Heteren, Zetten en Hemmen. De ouders van deze leerlingen kiezen bewust voor het protestant-christelijk onderwijs aan de School met de Bijbel, terwijl er in Herveld, Elst en Heteren ook andere protestant-christelijke basisscholen zijn. De School met de Bijbel voorziet blijkbaar in de behoefte

aan een meer nadrukkelijk christelijke invulling van het onderwijs dan andere protestant-christelijk basisscholen in Overbetuwe.

Bovendien blijkt uit de leerplichtadministratie dat ruim 1% van de Overbetuwse leerlingen naar gereformeerde basisscholen buiten de gemeente (in Rhenen en Opheusden) gaat. Ook dit is een schoolkeuze op basis van een geloofsovertuiging.

Doorslaggevend is dat de belangstellingspercentages voor het basisonderwijs van Wijchen en Overbetuwe niet vergelijkbaar zijn vanwege het ontbreken van protestant-christelijk onderwijs in Wijchen en de grote belangstelling hiervoor in Overbetuwe. Dit wordt ondersteund door het feit dat Overbetuwe deel is van de "bible-belt". Vanwege dit essentiële verschil zijn wij van mening dat Wijchen en Overbetuwe niet vergelijkbaar zijn. Dit leidt al tot de conclusie dat Wijchen geen vergelijkbare gemeente voor Overbetuwe is.

De conclusie over onvergelijkbaarheid wordt ook ruimschoots ondersteund door de volgende argumenten:

Statistische gegevens

Wij hebben de gemeente Wijchen en Overbetuwe vergeleken op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Hiervoor hebben wij de publicaties Gemeente op Maat 2009 (gebaseerd op cijfers uit 2008) en de Regionale Kerncijfers Nederland (cijfers uit 2009) gebruikt. Al deze gegevens zijn beschikbaar via www.cbs.nl.

Geografisch

De oppervlakte van de gemeente Overbetuwe is 115,8 km², die van Wijchen 69,68 km². Overbetuwe is qua oppervlakte dus 60% groter dan Wijchen. Overbetuwe grenst aan twee grote steden (Arnhem en Nijmegen), terwijl Wijchen alleen aan Nijmegen grenst.

De 11 kernen van Overbetuwe liggen daarnaast meer verspreid in de gemeente dan de 9 kernen van Wijchen. In Wijchen zijn de meeste kernen geconcentreerd rond Wijchen. Omdat de oppervlakte van Overbetuwe ook groter is, is de afstand tussen de diverse kernen dus ook groter. Uit de leerplichtadministratie blijkt dat de meeste basisschoolleerlingen in hun eigen kern naar school gaan. De afbeeldingen in bijlage 5 laten zien hoe de kernen ten opzichte van elkaar liggen. Deze afbeeldingen zijn afkomstig uit de publicaties Gemeente op Maat van het CBS.

Leerlingdichtheid

De leerlingdichtheid wordt bepaald door het aantal 4- t/m 11-jarigen in de gemeente te delen door het aantal km² grondoppervlakte van de gemeente. Het geeft aan wat het gemiddelde aantal leerlingen per km² is. De maximale leerlingdichtheid is 500. De leerlingdichtheid van Wijchen is 65, die van Overbetuwe 48. Op de schaal van 0 tot 500 is dit enigszins vergelijkbaar, met dien verstande dat de leerlingdichtheid in Overbetuwe 26% lager is dan in Wijchen.

Stedelijkheid

Stedelijkheid is een maat voor de concentratie van menselijke activiteiten (zoals wonen, werken, schoolgaan, winkelen en uitgaan) en is gebaseerd op de gemiddelde omgevingsadressendichtheid. Volgens de prognose van de Stichting scoort Wijchen op stedelijkheid een klasse 3 (matig stedelijk) en Overbetuwe een 4 (weinig stedelijk).

In onderstaande tabel staat het percentage van de bevolking opgenomen per woongebied, verdeeld in stedelijkheidsklassen. Dit geeft een ander beeld van de stedelijkheid van beide gemeenten dan de klasse-indeling uit de prognose van de Stichting.

	Zeer sterk stedelijk	Sterk stedelijk	Matig stedelijk	Weinig stedelijk	Niet stedelijk
Overbetuwe	0%	4,23%	23,43%	38,8%	33,52%
Wijchen	0%	29,56%	27,78%	19,67%	22,97%

Tabel 3: percentage van de bevolking naar stedelijkheidsklasse volgens CBS, gegevens 2009.

In Wijchen woont het grootste deel van de bevolking in een sterk stedelijk tot matig stedelijk gebied. In Overbetuwe woont het grootste deel van de bevolking in een weinig stedelijk tot niet stedelijk gebied. Op het gebied van stedelijkheid vinden wij Wijchen en Overbetuwe daarom ook niet vergelijkbaar.

Bevolkingsopbouw

De opbouw van de bevolking in leeftijdsgroepen en geslacht van beide gemeenten is wel vergelijkbaar.

Wat is het gevolg van de onvergelijkbaarheid van Wijchen en Overbetuwe?

Doordat Wijchen geen vergelijkbare gemeente is, kan het belangstellingspercentage voor het algemeen bijzonder onderwijs uit Wijchen niet worden toegepast op de Overbetuwse basisgeneratie¹. De Stichting maakt met haar prognose daarom niet aannemelijk dat een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting zal voldoen aan de stichtingsnorm.

Het is overigens niet de verantwoordelijkheid van de gemeente om aan te geven wat wél een vergelijkbare gemeente is. Dat zijn gegevens waar het schoolbestuur onderzoek naar moet doen. De gemeente moet beoordelen of de gegevens die het schoolbestuur indient, aannemelijk maken dat een school de stichtingsnorm haalt. De gemeente hoeft geen alternatieven aan te dragen, zij heeft alleen een toetsende rol.

Advies

Wij adviseren u daarom te besluiten het verzoek van de Stichting niet in te willigen en een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting niet op het Plan van Scholen 2012-2014 op te nemen. Dit betekent dat de Stichting geen algemeen bijzondere basisschool in Overbetuwe kan starten met bekostiging door het Rijk en de gemeente. Het staat de Stichting natuurlijk vrij om een particuliere school in Overbetuwe te beginnen.

Toetsing besluit gemeenteraad door Minister

Het besluit van uw gemeenteraad moeten wij binnen twee weken na vaststelling aan de aanvragers en aan de Minister van OC&W zenden. De Minister beoordeelt vervolgens het besluit van de gemeenteraad, zowel inhoudelijk als procedureel. Zij kan haar goedkeuring geven aan het Plan van Scholen of de goedkeuring aan het Plan van Scholen onthouden. Zij heeft de mogelijkheid om het besluit van de gemeenteraad te "overrulen". De Minister kan dus alsnog besluiten het verzoek wél toe te wijzen en de democratische basisschool van algemeen bijzondere richting op het Plan van Scholen op te nemen.

Als de Stichting het niet eens is met het raadsbesluit, kan zij administratief beroep instellen bij de Minister van OC&W.

¹ Basisgeneratie: het aantal 4-11-jarigen en 30% van de 12-jarigen (de potentiële basisschoolleerlingen).

Ter informatie: democratisch onderwijs in Renkum

Het college wil u het volgende ter overweging meegeven.

De Stichting profileert haar onderwijs als democratisch onderwijs, niet zozeer als algemeen bijzonder onderwijs. Zij profileert zich dus meer met haar onderwijskundig concept (inrichting) dan met haar richting. Deze specifieke inrichting is iets waar ouders zeer bewust voor kiezen. Het aantal ouders dat voor democratisch onderwijs kiest, is blijkbaar gering. Dit blijkt wel uit de belangstelling voor de democratische basisschool in Renkum.

In Renkum heeft de Stichting sinds 2006 een democratische basisschool, De Vallei. Destijds heeft de Stichting bij de aanvraag voor opnemings op het Plan van Scholen in Renkum een prognose overlegd waarin zij stelde dat 495 tot 541 leerlingen de school zouden bezoeken. Waar de Stichting op basis van haar prognose uitgang van een school van rond de 500 leerlingen, had democratische basisschool De Vallei na 5 jaar maar 44 leerlingen. De Stichting heeft de aannames uit haar prognose niet waar kunnen maken. De Minister van OC&W heeft besloten deze school per 1 augustus 2011 te sluiten, omdat ze niet voldoet aan de stichtingsnorm. Als de school in Renkum sluit, is het denkbaar dat de Stichting deze leerlingen mee wil nemen naar Overbetuwe.

Uit onze leerplichtadministratie blijkt dat er geen kinderen uit Overbetuwe naar democratische basisschool De Vallei in Renkum gaan. Het ligt in de verwachting dat ouders die hun kind op een algemeen bijzondere school met deze specifieke democratische inrichting willen inschrijven, dat in Renkum zouden doen. De afstanden van de kernen in Overbetuwe naar Renkum is te overzien. Hemelsbreed ligt Heteren bijvoorbeeld maar 3 kilometer van Renkum, over de weg gemeten 8 kilometer (ANWB-routeplanner).

Overigens heeft de Stichting tegelijkertijd bij de gemeente Renkum een aanvraag ingediend voor het stichten van een algemeen bijzondere basisschool per 1-8-2012.

Hoewel bovenstaande informatie geen formeel beoordelingscriterium is, is dit wel de feitelijke situatie. Wij vinden het daarom toch zinvol dat u hier van op de hoogte bent.

5. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Het besluit wordt tot uitvoering gebracht door:

- Het raadsbesluit binnen 2 weken na uw besluit naar de aanvrager en de Minister te sturen;
- Het raadsbesluit 6 weken ter inzage te leggen in het gemeentehuis.

Een evaluatie is niet nodig.

6. Communicatie

Nadat het college heeft besloten dit raadsvoorstel door te leiden naar de commissie en gemeenteraad, is dit raadsvoorstel ter kennisname aan de Stichting gezonden. Zie daarvoor bijlage 6. In de bijgevoegde brief is aangegeven dat het nog een voorstel is en geen besluit. Wij hebben aangegeven wanneer de behandeling in de commissie en raad is, zodat de Stichting aanwezig kan zijn en haar spreekrecht kan gebruiken.

Na uw besluit zenden wij dit binnen twee weken naar de Stichting en de Minister. Ook ligt het zes weken ter inzage in het gemeentehuis.

7. Kosten, baten en dekking

Op dit moment zijn er geen kosten verbonden aan dit voorstel. Als de Minister toch besluit dat uw raad een democratische basisschool van algemeen bijzondere richting op moet nemen op het Plan van Scholen, dan wordt dat het Plan van Scholen 2013-2015.

Het betekent dat de gemeente dan huisvesting, inrichting (meubilair en onderwijsleerpakket) en bewegingsonderwijs voor deze school moet bekostigen.

Bij startende scholen is het gebruikelijk om naar het aantal inschrijvingen te kijken bij de start. Afhankelijk daarvan kan in het begin ruimte worden gevonden door medegebruik in een ander schoolgebouw of door het huren van ruimte.

Een berekening van de maximale kosten, gebaseerd op de normbedragen onderwijshuisvesting voor 2011, is hieronder opgenomen.

Waarom is gekozen voor onderstaande leerlingaantallen?

- 200 leerlingen is het aantal dat de school na 5 jaar moet hebben (en 15 jaar moet houden) om aan de stichtingsnorm te voldoen. Omdat dit het minimum is, hebben wij dit aantal in het rekenvoorbeeld opgenomen.
- 601 leerlingen is het aantal dat de school volgens de prognose van de Stichting 15 jaar lang zal hebben. Het leerlingenaantal dat er minimaal 15 jaar is, is de rekenfactor voor permanente huisvesting.
- 44 leerlingen is het aantal dat democratische basisschool De Vallei in Renkum op de laatste teldatum (oktober 2010) had.

	Bij 200 leerlingen (stichtingsnorm)	Bij 601 leerlingen (15 jaar nodig volgens prognose van de Stichting)	Bij 44 leerlingen (aantal in Renkum na 5 jaar)
Huisvesting	€ 1.818.668,51	€ 4.365.471,44	€ 87.453,19
Inrichting	€ 188.631,07	€ 443.644,34	€ 89.416,13
Totaal	€ 2.007.299,58	€ 4.809.135,78	€ 176.869,32

Volgens de verordening onderwijshuisvesting gemeente Overbetuwe 2010 kan een school aanspraak maken op *permanente* huisvesting voor het aantal leerlingen dat zij 15 jaar of langer heeft. Een schoolbestuur kan aanspraak maken op *tijdelijke* huisvesting voor het aantal leerlingen dat de school 5 tot 15 jaar heeft.

Bij de berekening voor 200 leerlingen en 601 leerlingen zijn we uitgegaan van permanente nieuwbouw. Er is namelijk geen bestaand schoolgebouw waar zoveel leegstand is dat er medegebruik kan plaatsvinden. Bij de berekening voor 44 leerlingen zijn we uitgegaan van een tijdelijke locatie, zoals semi-permanente lokalen.

Tegenover de kosten staan geen extra opbrengsten in de algemene uitkering. De bekostiging van de algemene uitkering op het gebied van onderwijshuisvesting is gebaseerd op het aantal leerlingen in de gemeente. Als er een school bij komt, neemt het aantal 4-12 jarige kinderen (de basisgeneratie) in Overbetuwe daardoor niet significant toe. De school vist namelijk uit dezelfde vijver als de andere scholen.

Overigens is het zo dat als een school wordt opgeheven omdat zij de stichtingsnorm niet haalt, de inventaris van de school niet terugvalt aan de gemeente.

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN WETHOUDERS,
de gemeentesecretaris,

Th.M.M. Hoex.

de burgemeester,

E. Tuijnman.

8. Relevante stukken/bijlagen

1. Verzoek van de Stichting Democratisch Onderwijs De Vallei om opneming op het Plan van Scholen 2012-2014 (inclusief bijlagen: uitleg van democratisch onderwijs, uittreksel uit het register van de Kamer van Koophandel en de statuten van de Stichting)
2. Brief van het college aan de Stichting vanwege het doorzenden van het verzoek aan de gemeenteraad.
3. Brief van het college aan de Stichting met het verzoek om aanvullende gegevens.
4. Brief van de Stichting met aanvullende gegevens en de leerlingenprognose.
5. Kaartjes van de gemeente Wijchen en Overbetuwe uit de publicatie Gemeente op Maat 2009 van het CBS.
6. Brief van het college aan de Stichting om haar te informeren over het raadsvoorstel dat doorgeleid is.

Portefeuillehouder: F.M.J. van Rooijen

Behandelend ambtenaar voor technische vragen: W. Smulders, tel.: (0481) 362300,
email: W.Smulders@overbetuwe.nl